

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Udrag fra Labyrinten

Citation: Baggesen, Jens: "Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig", i Baggesen, Jens: *Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig*, udg. af TORBEN BROSTRØM , Gyldendal, 1971), s. 329. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-baggesen06-shoot-idm139952567778736.pdf> (tilgået 05. maj 2024)

Anvendt udgave: Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig

Aage Henriksen har i sin grundlæggende bog om Baggesen, *Den rejsende* (1961 s. 17 f.), antydnet, at *Labyrinten* var planlagt som led i et monument over hans kærlighedsforhold til fru Pram, og at den er gennemvævet af et fordækt og sekterisk symbol- og tegnsprog, der sagtens også er afgørende for den fulde forståelse af værkets ide. At der er større linier og syner i den, end dens kapriciøse maner lader tro, er givet. Som stilen i sin uendelige variation fremlægger oplevelser og bekendelser i vekslende impressionisme og ekspressionisme, tegner bogen billedet af et menneske der opsøger sig selv, spreder sine dele for at få overblik og samle sig igen. At værket aldrig blev færdigt, peger på alvoren i forsøget. Det var en ny dansk prosa, der hermed skabtes i et dristigt eksperiment, ny, da Baggesen ikke kunne kende Ewalds tilsvarende. En æstetik der søgte uregelmæssigheden for at nå ind til den dynamiske og umatematiske natur. Som gav 330 efter for indfaldet, der udnyttedes til det yderste i en vidtspunden, selvavlende ordleg. Den nye sprogmulighed, som "et henrykt Hiertes fritstrømmende naturlige Fornemmelser" udløste, gav foruden nye orddannelser fornyede tanker og følelser. Et typisk eksempel er Lybeck-afsnittet, som står i "dobbeltheden" tegn - ud fra en erindring om en vittighed om byen hos Holbergs Henrik. Den bestemmer alle hans oplevelser og fremkalder dertil en lille afhandling om dobbeltforholdet sjæl - legeme og gør til sidst ordene dobbelttydige, så han ikke viger tilbage for at udrede ligheden mellem gemene afføringsvanskeligheder og afføring af ideer. Dette bliver atter en impuls til at skrive dagbog for at undgå de forøgede tilpropninger, som rejseindtrykkene ellers kunne medføre. Den følsomme tid havde sine sider. Samtidig røber dette kompositionstema bogens ide: dobbeltheden i kunsten, i personligheden.